

Bilaga 168**§ 298****Handikapplan för Lunds kommun - Full delaktighet för alla (KF)**

Dnr KS 2009/0763

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 29 januari 2009 att godkänna uppföljningen av handikapplan 2006-2010 med handlingsplan 2007-2008 samt att revidera handikapplanen och utarbeta en ny handlingsplan.

Kommunstyrelsen har tillsatt en politisk styrgrupp med uppdrag att utarbeta ett förslag till ny handikapplan för Lunds kommun. Styrgruppen har bestått av Tove Klette (FP) sammankallande, Lars Bergwall (C), Torsten Czernyson (KD), Margareta Dovsjö (S) och Yngve Petersson (MP). Bengt Bengtsson och Christer Johannesson från handikapprådet samt kommunstyrelsens ordförande och 2:e vice ordförande har varit adjungerade till styrgruppen.

Styrgruppen överlämnar här sitt förslag till plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar i Lunds kommun med kommunstyrelsens handlingsplan för genomförandet 2011-2012.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges beslut den 29 januari 2009, § 7

Full delaktighet för alla, plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar i Lunds kommun med kommunstyrelsens handlingsplan för genomförandet 2011-2012

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 19 augusti 2010

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa handlingsplanen för 2011-2012

att styrgruppens uppdrag är avslutat samt

att föreslå kommunfullmäktige besluta:

att anta "Full delaktighet för alla" - plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar i Lunds kommun

att godkänna kommunstyrelsens förslag till handlingsplan för genomförandet.

Beslut expedieras till:
Kommunfullmäktige
Samtliga nämnder
Akten

Kommunkontoret
Utvecklingsavdelningen

Tjänsteskrivelse
2010-08-19

1(2)

Britt Steiner
046- 35 63 98
britt.steiner@lund.se

Kommunstyrelsen

KOMMUNSTYRELSEN LUND	
2010 -08- 2 3	
Djariensr. 2009/0763	Diarieförenbeteckn. 73

Handikapplan för Lunds kommun - Full delaktighet för alla

Dnr KS 2009/0763

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 29 januari 2009 att godkänna uppföljningen av handikapplan 2006- 2010 med handlingsplan för 2007- 2008 samt att revidera handikapplanen och utarbeta en ny handlingsplan.

Kommunstyrelsen har tillsatt en politisk styrgrupp med uppdrag att utarbeta ett förslag till ny handikapplan för Lunds kommun. Styrgruppen har bestått av Tove Klette (FP) sammankallande, Lars Bergwall (C), Torsten Czernyson (KD), Margareta Dovsjö (S) Yngve Petersson (MP), Bengt Bengtsson och Christer Johannesson från handikapprådet samt kommunstyrelsens ordförande och 2:e vice ordförande har varit adjungerade till styrgruppen.

Styrgruppen överlämnar här sitt förslag till plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar i Lunds kommun med kommunstyrelsens handlingsplan för genomförandet 2011-2012.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges beslut den 29 januari 2009 § 7

Full delaktighet för alla, plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar i Lunds kommun med kommunstyrelsens handlingsplan för genomförandet 2011-2012

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 19 augusti 2010 (denna skrivelse)

Ärendet

Full delaktighet för alla, är Lunds kommuns plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar i Lunds kommun. Planen innehåller både kommunfullmäktiges mål och kommunstyrelsens handlingsplan för genomförandet.

Arbetsmetod

Arbetet inleddes med en inspirationsdag för handikapporganisationerna, förtroendevalda i nämnder och styrelser och tjänstemän. Ett förslag till ny plan har därefter utarbetats av arbetsgrupper.

Förslaget har varit på remiss hos kommunala nämnder, handikapporganisationerna HSO (Handikappföreningarnas Samarbetsorganisation i Lund) och SRF (Synskadades Förening Lundabygden), kommunala handikapprådet och LKF (Lunds Kommuns Fastighets AB).

Remissinstanserna uppmanades att i sina yttranden särskilt fokusera på en bedömning och prioritering av förslagen till åtgärder. Styrgruppen har omarbetat förslaget utifrån inkomna synpunkter.

Kommunkontorets förslag till beslut

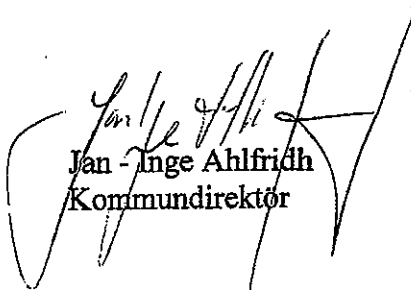
Kommunfullmäktige beslutar

- att anta *Full delaktighet för alla*, plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar i Lunds kommun samt
- att godkänna kommunstyrelsens förslag till handlingsplan för genomförandet

Kommunstyrelsen beslutar

- att fastställa handlingsplanen för 2011-2012 samt
- att styrgruppens uppdrag är avslutat.

KOMMUNKONTORET

Jan - Inge Ahlfridh
Kommundirektör

Matts Hansson
Planeringschef

Full delaktighet för alla

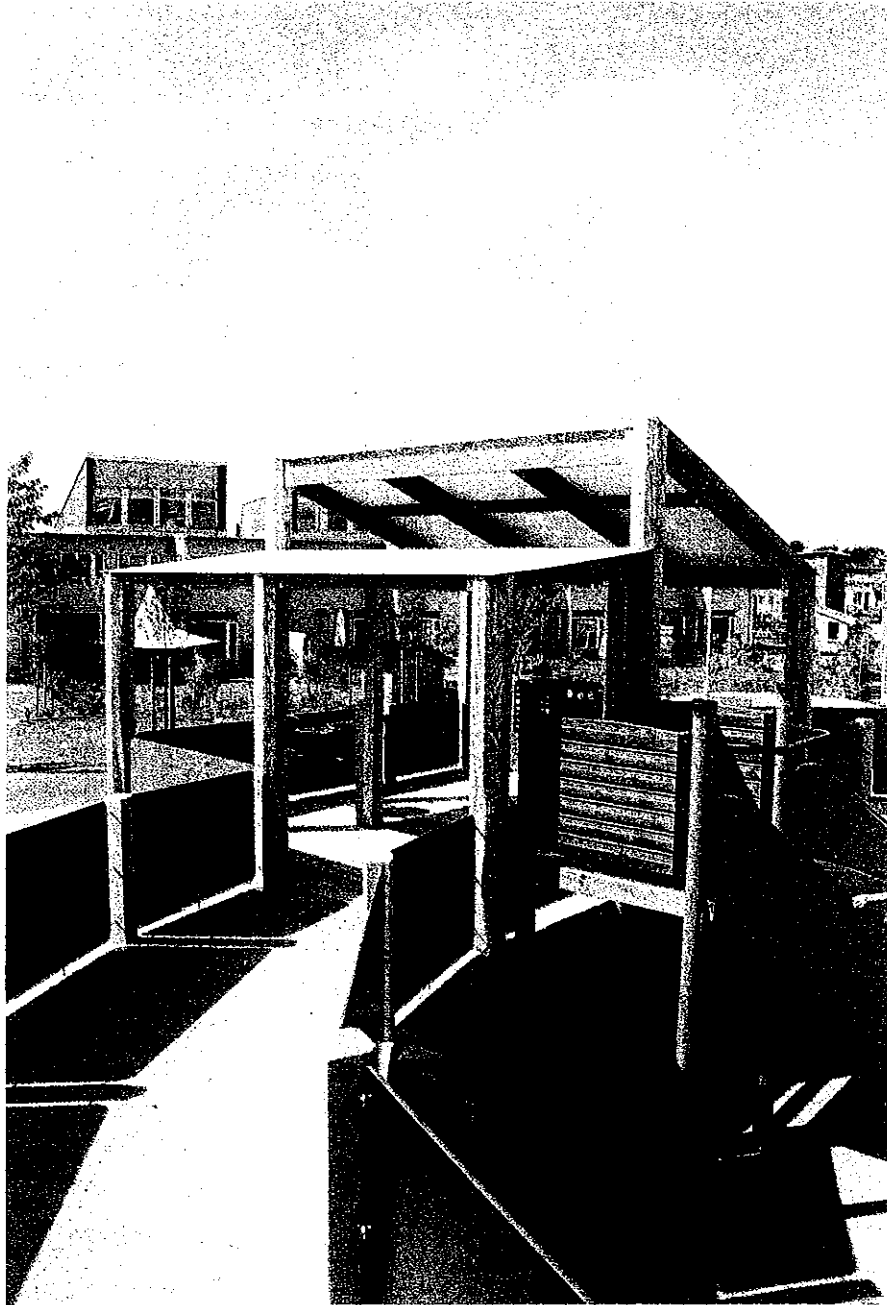

Bild: Snäckan - en lekplats för alla bakom Hugins väg på Linero

Plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar i Lunds kommun med kommunstyrelsens handlingsplan för genomförandet 2011-2012.

Innehållsförteckning

Inledning	sidan 2
Utgångspunkter	sidan 3
Målområden	sidan 6
1. Attityder och bemötande	sidan 6
2. Hälsa	sidan 7
3. Information och kommunikation	sidan 8
4. Fysisk miljö	sidan 9
5. Utbildning och arbete	sidan 11
6. Kultur och fritid	sidan 12
7. Stöd, service och tjänster	sidan 14

Inledning

Arbetet med att uppnå full delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning har bedrivits i Sverige sedan början av 1970 talet. I mitten av 1990 talet tillkom FN:s 22 standardregler. De handlar bl. a om delaktighet på lika villkor samt ökad medvetenhet i samhället om människor med funktionsnedsättning. Det är inte längre en fråga om speciallösningar utan om mänskliga rättigheter.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade kom 1994. Lagen har stor betydelse för att personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv.

I regeringens proposition 1999/2000:79 Från Patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken slås fast att enkelt avhjälpna hinder ska vara åtgärdade före utgången av år 2010 i lokaler, dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser.

År 2003 utgavs Boverkets författningssamling BFS 2003:19 (HIN 1) med föreskrifter och allmänna råd om undanröjande av *enkelt avhjälpna hinder* till och i lokaler, dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser. År 2004 kom Boverkets författningssamling BFS 2004:15 (ALM 1) med föreskrifter och allmänna råd på allmänna platser och andra anläggningar än byggnader.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning antogs av generalförsamlingen i december 2006. Konventionen undertecknades i mars 2007 av 82 länder, däribland Sverige, där den trädde i kraft den 14 januari 2009. Konventionen har till syfte att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning att åtnjuta sina mänskliga rättigheter.

Syfte

Denna plan syftar till att göra Lunds kommun till en lättillgänglig kommun för kommuninvånare och besökare med funktionsnedsättningar.

Syftet är att med utgångspunkt i FN konventionen

- ge alla människor med funktionsnedsättning samma möjligheter som andra till full delaktighet och jämlikhet,
- införliva handikappaspekter inom alla områden, så att handikappolitiska åtgärder integreras i samhällsplaneringen och handikappfrågor vägs in från början vid all kommunal planering,
- undanröja hinder så att det blir möjligt för människor med funktionsnedsättning att bli fullt delaktiga i samhällslivet.

Insatser och anpassningar, som underlättar för personer med funktionsnedsättning, är gynnsamma för alla kommuninvånare. Att genomföra FN:s konvention i Lunds kommun kommer att innebära förbättringar för alla kommuninvånare.

Uppdraget

Kommunstyrelsen har gett kommunkontoret i uppdrag att i samarbete med det kommunala handikapprådets arbetsutskott utarbeta en ny handikapplan.

Utgångspunkter

Definition av funktionshinder och funktionsnedsättning

År 1982 antog FN:s Generalförsamling "världsaktionsprogrammet för handikappade". För första gången definierades här "handikapp" som ett förhållande mellan människor med funktionsnedsättning och brister i omgivningen. Idag använder vi begreppet funktionsnedsättning. Begreppet beskriver att en person har en nedsättning av en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Funktionshinder uppstår i mötet mellan en person med funktionsnedsättning och omgivningen, när det finns brister som begränsar en individs möjligheter att vara delaktig. Det betyder att *det är samhället som ska anpassas efter individernas behov och inte tvärtom.*

FN konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

FN konventionens artiklar är utgångspunkt för mål och åtgärder i planen. Artiklar, som har anknytning till respektive område, inleder varje avsnitt.

Allmänna principer anges i artikel 3:

- a. respekt för inneboende värde, individuellt självbestämmande, som innefattar frihet att göra egna val samt enskilda personers oberoende.
- b. icke-diskriminering.
- c. fullständigt och faktiskt deltagande och inkludering i samhället.
- d. respekt för olikheter och acceptering av personer med funktionsnedsättning som en del av den mänskliga mångfalden och mänskligheten.
- e. lika möjligheter.
- f. tillgänglighet.
- g. jämställdhet mellan kvinnor och män.
- h. respekt för den fortlöpande utvecklingen av förmågorna hos barn med funktionsnedsättning och respekt för funktionsnedsatta barns rätt att bevara sin identitet.

Hälsa – ohälsa

Det övergripande folkhälsomålet i Sverige är att skapa en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Många människor har en funktionsnedsättning som påverkar deras hälsa. Enligt Folkhälsoinstitutets nationella folkhälsoenkät, som bygger på självskattad hälsa, är ohälsan störst bland personer med funktionsnedsättning. Personer med funktionsnedsättning har oftare en kortare utbildning och sämre ekonomisk situation jämfört med den övriga befolkningen och det är färre som yrkesarbetar. Ohälsan bland dem hör samman med brist på inflytande, ekonomisk otrygghet, diskriminering och brist på tillgänglighet. Att klara av vardagssysslorna är en central hälsofråga.

Områden

Planen består av följande områden:

1. Attityder och bemötande
2. Hälsa
3. Information och kommunikation
4. Fysisk miljö
5. Utbildning och arbete
6. Kultur och fritid
7. Stöd, service och tjänster

Uppföljning

Kommunstyrelsen ska följa upp handikapplanen årligen.

Budget

- Medel för handikapplanens genomförande ska årligen avsättas i budgeten.

Tidpunkt: Årligen

Ansvariga: Samtliga nämnder och kommunstyrelsen

Metod

En handlingsplan för att förverkliga målen i denna plan har utarbetats av olika arbetsgrupper bestående av representanter från nämnder, förvaltningar och handikapporganisationer. Handikapprådets arbetsutskott, utökat med några politiker från kommunstyrelsen, har varit styrgrupp för arbetet. Handlingsplanen omfattar åtgärder för utbildning och arbete, kultur och fritid, information och kommunikation, fysisk miljö samt stöd, service och tjänster.

Styrgruppen har sammanträtt under våren 2010 och granskat arbetsgruppernas material. Det reviderade förslaget på handikapplan har varit på remiss hos kommunala nämnder, handikapporganisationerna HSO (Handikappföreningarnas Samarbetsorganisation i Lund) och SRF (Synskadades Förening Lundabygden), kommunala handikapprådet och LKF (Lunds Kommuns Fastighets AB).

1. Attityder och bemötande

FN artikel 3

- Kommunen ska i beslut och planer arbeta för icke diskriminering genom att respektera personer med funktionsnedsättning som en viktig del av mångfalden.

Mål

1. Alla nämnder ska i sin verksamhetsutveckling beakta behoven för personer med funktionsnedsättning.
2. Personal och förtroendevalda ska ha kunskap om funktionsnedsättningar och behovet av tillgängliga lokaler och tillgänglig information.
3. Medvetandet ska höjas bland kommunanställda och allmänhet om personer med funktionsnedsättning för att främja respekten för deras rättigheter och värdighet.

Genomförande

Åtgärder

Fortbildning

- En bemötandeguide ska tas fram och delas ut till alla anställda.
- En kommungemensam fortbildning om normer, bemötande, attityder och tillgänglighetsfrågor ska tas fram i samarbete med handikapporganisationerna. Medarbetare och förtroendevalda ska ges fortbildning kontinuerligt.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvarig:* Kommunstyrelsen

Samordnare på varje förvaltning

- Varje förvaltning ska utse en person som samordnare som har kunskap om tillgänglighetsarbetet inom den egna förvaltningen.
- Samordnaren ska ges fördjupad utbildning kring tillgänglighetsfrågor.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Samtliga nämnder

2. Hälsa

FN artikel nr 25, 26 och 27

- Kommunen ska verka för att personer med funktionsnedsättning får omsorg och service för att bibehålla bästa möjliga hälsa.
- Kommunen ska göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att uppnå och behålla fysisk, mental, social och yrkesmässig förmåga.
- Kommunen ska tillse att personer med funktionsnedsättning inte diskrimineras i den kommunala verksamheten.

Mål

1. Arbeta för att fler personer med funktionsnedsättning får tillträde till arbetsmarknaden.
2. Identifiera processer som motverkar delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning.
3. Uppmärksamma funktionshinderaspekten i kommunens folkhälsoarbete.

Genomförande

Åtgärder

Arbete och sysselsättning

- Kommunen ska aktivt medverka till att fler personer med funktionsnedsättning får tillgång till arbetsmarknaden. Samverkan med Finsam (finansiellt samverkansförbund mellan Lunds kommun, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Skåne) samt andra aktörer ska eftersträvas. Insatser som behövs är bl. a tillgängliga lokaler, flexibla arbetstider, assistans, hjälpmedel mm.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvarig:* Kommunstyrelsen

Kommunala planer

- Integrera funktionshinderfrågor i folkhälsoarbetet.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvarig:* Kommunstyrelsen

3. Information och kommunikation

FN artikel nr 4, 9 och 21

- Kommunen ska underlätta för personer med funktionsnedsättning att använda ny informations- och kommunikationsteknik (IT).
- Kommunen ska erbjuda information i tillgängligt och användbart format för personer med funktionsnedsättning.
- Kommunen ska utrusta byggnader och andra anläggningar dit allmänheten har tillträde med anvisningar i punktskrift och i lättläst form.
- Kommunen ska främja användningen av teckenspråk på hemsidan och anlita tecken-språkstolk vid sammankomster när döva är närvarande.
- Kommunen ska se till att det i kommunala sammanträdesrum och aulor finns fungerande hörselteknisk utrustning.

Mål

1. Information om händelser i kulturlivet i Lund ska vara lättillgänglig och lättläst.
2. Information på kommunens hemsida ska vara tillgänglig och användbar för personer med funktionsnedsättning (synskadade, dyslektiker, döva, personer med kognitiv funktionsnedsättning m fl.).
3. Kommunal information ska vid förfrågan kunna ges i alternativa format.

Genomförande

Åtgärder

Information

- På allt informationsmaterial ska det stå: Vill du ha materialet i annat format, lättläst svenska, punktskrift eller läsbar PDF fil kontakta NN (ansvarig).
- Trycksaker som informerar om händelser i kulturlivet ska göras tillgängliga i alternativa format.
- En standard för hur handlingar och dokument presenteras på kommunens hemsida så att alla har möjlighet att ta del av materialet ska utarbetas.
- Personal ska utbildas i att skriva lättläst, enkelt och pedagogiskt.
- Viktig information på kommunens hemsida ska kunna översättas till teckenspråk så att döva kan ta del av informationen på sitt eget språk.
- En inventering av teckenspråkskunnig personal som en resurs i kommunen ska genomföras.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Kommunstyrelsen i samarbete med övriga nämnder

Kommunikation

- Taktila kartor och/eller talfunktioner ska finnas på olika platser i Lunds kommun.
- En internetbaserad tillgänglighetsguide som visar hur tillgängligheten är till offentliga lokaler och allmänna platser i Lunds kommun ska tas fram.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Byggnadsnämnden, Tekniska nämnden och Servicenämnden

4. Fysisk miljö

FN artikel nr 9 och 19

- Kommunen ska ge personer med funktionsnedsättning – på lika villkor som andra – tillgång till den fysiska miljön, till transporter, till information och kommunikation.
- Kommunen ska identifiera och undanröja hinder och barriärer mot tillgänglighet.
- Kommunen ska utrusta byggnader och andra anläggningar, dit allmänheten äger tillträde, med anvisningar i punktskrift och i lättläst och lättbegriplig form.

Mål

1. Alla lokaler där kommunen har verksamhet ska vara tillgängliga och ha en tydlig skyltning i lokalen.
2. Hinder och barriärer mot tillgänglighet ska identifieras och undanröjas i byggnader, anläggningar, vägar och transportmedel.
3. Barn med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter som andra barn att delta i lek, rekreation, fritidsverksamhet och idrott.
4. Det ska vara möjligt att få personlig service för tillgänglighet till byggnader och andra anläggningar, som är öppna för allmänheten.
5. Den fysiska miljön ska vara tillgänglig för personer med kognitiva funktionshinder.
6. Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att i förväg bilda sig en uppfattning om tillgängligheten i lokaler/anläggningar som man avser att besöka.
7. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska beaktas vid all kommunal upphandling av varor/tjänster/lokaler.
8. Funktionsnedsättning ska inte vara ett hinder för valet av bostad.

Genomförande

Åtgärder

Lokaler

- Basutförningsprogrammet "Bättre för alla" ska tillämpas vid alla kommunala markanvisningar för nybyggnation av bostäder.
- Tillämpningen av normer och riktlinjer för tillgänglighet till offentliga lokaler ska utvecklas så att användbarheten prioriteras vid ny- och ombyggnation.
- Rutiner ska skapas för att säkerställa att tillgängligheten beaktas och förbättras även vid mindre ombyggnadsarbeten och reparationer i gatumiljö och i kommunala byggnader, s.k. "passa-på åtgärder".
- I lokaler där kommunen har verksamhet ska det finnas information om möjligheten till syn- och teckentolkning, teleslinga och tillgänglighet för synskadade och rörelsehindrade.
- Inbjudan och annons om kommunala evenemang ska innehålla upplysningar om kontaktperson för tillgänglighet och information om närmaste busslinje och hållplats.
- Planering av kommunala möten, seminarier och konferenser ska ske med prioritering utifrån platsens/lokalens tillgänglighet. "Handisams inventeringsformulär för lokaler" och "Checklista för konferenser" ska vara vägledande. Se www.handisam.se
- Checklistor för funktionskontroll och användbarhet ska finnas för alla offentliga lokaler (avser t ex hörselslinga, utrymningslarm, porttelefon).

Tidpunkt: 2011 – 2012 Ansvariga: Samtliga nämnder

Hörselslinga (T)**Åtgärder:**

- Ljudmiljön i kommunens lokaler ska inventeras och brister ska åtgärdas. En kontroll av samtliga hörselslingor ska genomföras snarast.
- Fastighetsägaren ska ge berörd personal kunskap om hur en hörselslinga fungerar. Regelbundna funktionskontroller ska göras.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvarig:* Servicenämnden

Utemiljön

- Enkelt avhjälppta hinder i gatumiljön, på kommunala lekplatser och i offentliga lokaler ska identifieras och undanröjas.
- Trottoarer och gångstråk ska hållas fria från hinder som försvårar framkomligheten. Riktlinjer för cykelparkering och användandet av så kallade gatupratare ska ses över.
- Uteserveringar ska vara tillgängliga för personer med rörelsenedsättning. Anvisningarna i kommunens skrift "Råd och riktlinjer för uteserveringar" ska följas.
- Snöröjning ska utföras så att gångbanor, övergångsställen mm inte blockeras av snövallar.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Tekniska nämnden, servicenämnden och byggnadsnämnden

- Hinder (som inte betraktas som enkelt avhjälppta) i gatumiljön, på kommunala lekplatser och i kommunala byggnader ska undanröjas på sikt.

Tidpunkt: 2015 *Ansvariga:* Tekniska nämnden och servicenämnden

Cykelmoralen

I Lund finns problem med cykelmoralen dvs. var man cyklar och var man ställer cykeln.

- Riktade informationskampanjer ska genomföras.
- Bevakningen av trafikregler ska skärpas.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Tekniska nämnden i samarbete med Polisen

Sophantering

- Tillgänglighetsfrågorna ska tillgodoses vid utveckling av nya system och produkter.
- Råd och anvisningar för utformning av sopsystem, soprum och sopkärl ska utvecklas.
- Informationsinsatser för fastighetsägare ska genomföras.
- Punktskrift för märkning av sopkärl ska kunna tillhandahållas.
- Vid sopsugsystem ska sopnedkassen placeras så att de nås av rullstolsburna personer.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvarig:* Renhållningsstyrelsen

Upphandling

- Tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättning ska beaktas vid all kommunal upphandling.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Samtliga nämnder

5. Utbildning och arbete

FN artikel 24 och 27

- Kommunen ska ge lärare och annan personal fortbildning om funktionshinder, användning av alternativa former, medel och format för kommunikation, utbildningstekniker och material för att stödja elever med funktionsnedsättning.
- Kommunen ska ge ändamålsenliga individanpassade stödåtgärder till skolelever med funktionsnedsättning.
- Kommunen ska anställa personer med funktionsnedsättning.
- Kommunen ska tillse att skäligen anpassning på arbetsplatsen erbjuds.

Mål

1. Alla ska ha lika goda arbetsförhållanden och samma förutsättningar i undervisningen.
2. Skolan ska erbjuda en god och kreativ studiemiljö som är anpassad både efter elevens och gruppens behov.
3. Elever med behov av särskilt stöd ska få de utmaningar och den uppmuntran de behöver för att utvecklas.
4. Arbetslivet och arbetsplatsen ska anpassas efter människors olika förutsättningar.

Genomförande

Åtgärder

Utbildning

- Det ska vara möjligt för föräldrar med synnedsättning att få tillgång till sina barns läromedel.
- Alla elever ska under skoltiden få delta i aktiviteter som innebär att de får kännedom om hur det är att leva med funktionshinder.
- Elever med funktionsnedsättning ska ges bättre möjligheter till individintegrering. Föräldrar ska få stöd och information för att hitta en optimal lösning för det enskilda barnet.
- Vuxenutbildningen ska ansvara för att det finns tolk till döva eller hörselskadade vuxenstudenter i den utsträckning som varje individ behöver för att fullgöra sin utbildning.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Barn- och skolnämnderna och Utbildningsnämnden

Elevassistenter

- Elevassistenternas yrkesroll och status ska höjas.
- Elevassistenterna ska ges dels en generell utbildning och dels en individuell om just den elev de ska assistera och om elevens funktionshinder.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Barn- och skolnämnderna och Utbildningsnämnden

Arbete

- Kommunen ska skapa möjligheter för personer med funktionsnedsättning att få anställning med möjlighet till individuellt anpassad tjänstgöringsgrad.
- Anställning ska i första hand prövas som alternativ framför daglig verksamhet.
- Kommunen ska samarbeta med försäkringskassan och arbetsförmedlingen för att skapa fler arbetstillfällen.
- Kommunen ska genom informationsinsatser främja möjligheter till anställning för personer med funktionsnedsättning i den privata sektorn.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Alla nämnder

6. Kultur och fritid

FN artikel nr 30

- Kommunen ska underlätta för personer med funktionsnedsättning att delta på lika villkor i kulturlivet.
- Kommunen ska ge personer med funktionsnedsättning tillgång till kulturella produkter i tillgänglig form.
- Kommunen ska tillse att platser för kulturella föreställningar eller tjänster (muséer, biografier, bibliotek, turistservice mm) ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.
- Kommunen ska säkerställa att personer med funktionsnedsättning har tillgång till idrotts-, rekreations- och turistanläggningar.
- Kommunen ska tillse att barn med funktionsnedsättning har lika möjligheter som andra barn att delta i lek, rekreation, fritidsverksamhet och idrott.

Mål

1. Personer med funktionsnedsättning som besöker en verksamhet eller ett evenemang, i kommunens eller dess samarbetspartners regi, ska få ett korrekt och positivt bemötande.
2. Kommunens verksamhet inom kultur, idrott och rekreation ska vara tillgänglig och användbar för alla. När kommunen står som arrangör eller medarrangör till ett evenemang ska det genomföras på ett tillgängligt och användbart sätt. Scenerna ska vara tillgängliga och användbara även för personer med funktionsnedsättning.
3. Föreningslivet i kommunen ska vara tillgängligt för alla.
4. Lekplatser och mötesplatser för barn och ungdomar ska vara tillgängliga, meningsfulla att besöka och användbara.
5. Kommunens turistanläggningar och turistservice ska vara tillgängliga och användbara för alla.

Genomförande

Åtgärder

Kultur och idrottsverksamhet

- Kulturskolan ska undervisa barn och ungdomar med funktionsnedsättning integrerat i den vanliga undervisningen.
- Konsthallen ska vid i förväg annonserade tider ge guidning på teckenspråk för döva och guidning för synskadade.
- Stadsteatern ska vid i förväg annonserade tider ge såväl syn- som teckentolkning vid teaterföreställning.
- Kommunen ska verka för att Region Skåne utökar resurser för syntolkning och teckentolkning vid kultur- och idrottsverksamheter.
- Lunds kommunala scener ska vara tillgängliga med ramp eller hiss.
- På kommunens bad ska det finnas liftar till bassängerna och i omklädningsrummen ska det finnas plats för rullstolar. Det ska finnas möjlighet till omklädningsrum och toalett där personer med funktionsnedsättning kan ta med sig personlig assistent av motsatt kön.

Tidpunkt: 2011 – 2012

Ansvariga: Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden och Utbildningsnämnden

Föreningsliv

- Information om god tillgänglighet ska ges till föreningar, organisationer och privata fastighetsägare som hyr ut lokaler till föreningar. Föreningar, som får bidrag från kommunen, ska uppmanas att utse en kontaktperson i tillgänglighetsfrågor.
- Kommunen ska stödja handikappföreningar och handikappidrottsföreningar av olika slag.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Kultur- och fritidsnämnden och Socialnämnden

Mötesplatser för barn och ungdomar

- Fritidsgårdar och bygglekar ska vara tillgängliga för alla.
- Alla lekplatser på parkmark ska förses med en skylt med information om lekplatsens namn, vart man vänder sig vid felanmälan/förbättringsförslag.
- LKF ska inventera och åtgärda tillgängligheten på lekplatser inom sina bostadsområden.

Tidplan: 2011 – 2012 *Ansvariga:* Tekniska nämnden, Kultur- och fritidsnämnden och LKF

Turistservice

- Information om tillgänglighet ska ges i broschyrer och i tillgänglighetsguide för hotell, museer, gallerier, kyrkor, caféer, restauranger och viktiga sevärdheter (Lunds Domkyrka, slott, Romeleslingan, slingan om slaget vid Lund, Flyinge Kungsgård, naturvårdsområden m fl.).
- Turistbyrån ska på begäran ta fram kompletterande information om tillgänglighet på hotell, caféer, restauranger, gallerier, sevärdheter m fl.
- Kommunens guidade turer ska även erbjudas personer med funktionsnedsättning.

Tidpunkt: 2011 - 2012 *Ansvarig:* Kommunstyrelsen

7. Stöd, Service och Tjänster

FN artikel nr 19, 20, 26, 28

- Kommunen ska erbjuda olika former av samhällsservice både i hemmet och inom särskilt boende och annan service bl. a personligt stöd.
- Kommunen ska underlätta personlig rörlighet (kollektivtrafik och färdtjänst) och beakta alla aspekter av förflytningsbehov (hjälpmedel).
- Kommunen ska garantera utvecklingen av och tillgången till stöd och service. I stöd och service ingår bl. a hjälpmedel och personlig assistans.

Mål

1. Kommunens stöd och service ska ge förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att leva ett aktivt liv samt motverka utanförskap.
2. Brukarorganisationer ska ha möjlighet att medverka i och bidra till verksamheters utveckling och kvalitet.
3. Tillgängligheten till kollektivtrafikens olika bytes- och målpunkter ska öka för personer med funktionsnedsättning.
4. Kommunens handläggare ska lägga stor vikt vid den individuella utformningen i beslut om insatser.
5. Personer med funktionsnedsättning ska erbjudas fler individuella insatser, t ex ökad valfrihet avseende bostadsbyte, boendeform och daglig verksamhet.
6. Regelbunden uppföljning ska ske av att upprättade avtal följs, t ex färdtjänstavtal.
7. Ökad rättsäkerhet ska skapas för den enskilde vid överklagan av beslut, t ex inom hjälpmedelsområdet.

Genomförande

Åtgärder

Kollektivtrafik

- Kommunen ska samverka med Skånetrafiken för att anpassa öppettiderna på kvällar och helger på kollektivtrafikens kundcenter.
- Vid översyn av busslinjer ska särskild hänsyn tas till målpunkter för äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Hållplatserna ska utrustas med vindskydd.
- Linjenummer ska även finnas på bussarnas vänstra sida, dvs. på alla sidor om bussen. Bussarnas hållplatsutrop ska fungera och höras tydligt och det utvändiga linjeutropet ska ske på hållplatsen och inte när bussen kör.
- Centrum ska vara tillgängligt med kollektivtrafik.
- Kollektivtrafikens terminaler ska vara anpassade och tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och ha tillgång till personal att fråga om råd.

Tidpunkt: 2011 – 2012 *Ansvarig:* Tekniska nämnden

Servicelinjebussar

- Servicelinjebussarna ska vara handikappanpassade med plant golv och utrustade med rullstolsplatser.
- Linjenummer ska finnas även på bussarnas vänstra sida, dvs. på alla sidor av bussen.
- Förarna ska ha adekvat utbildning och kunskap om bemötande.

Tidpunkt: 2010-2011 *Ansvarig:* Tekniska nämnden

Färdtjänst

- Tillräckligt antal specialfordon ska finnas i färdtjänsten.
- Information ska ges till kunden om restid och eventuell fördröjning pga. samåkning.
- Det ska finnas möjlighet till ensamåkning mot högre egenavgift.

Tidpunkt: 2011- 2012 Ansvarig: Tekniska nämnden

Hemvård

- Behovet av hemvårdspersonal som kan kommunicera med döva ska tillgodoses.
- Initiativ ska tas till ett interkommunalt samarbete med andra kommuner vid behov av spets- och specialkompetens inom hemvården.

Tidpunkt: 2011 – 2012 Ansvarig: Vård- och omsorgsnämnden

Ledsagarservice

- Brukaren ska ges större flexibilitet och självbestämmande när det gäller ledsagarservice.
- Ledsagarservice för synskadade ska kunna inkludera läsning av post.

Tidpunkt: 2011 – 2012 Ansvarig: Vård- och omsorgsnämnden

Fixar Malte

- Möjligheten att ge Fixar Malte - tjänsten till personer med funktionsnedsättning under 65 år ska utredas.

Tidpunkt: 2011 – 2012 Ansvarig: Vård- och omsorgsnämnden

Heminstruktör

- Funktionen heminstruktör för syn- och hörselskadade som en del av rehabiliteringskedjan ska förstärkas.

Tidpunkt: 2011 – 2012 Ansvarig: Vård- och omsorgsnämnden

Hjälpmedel

- Riktad och kunskapshöjande utbildning ska ges till all personal som förskriver hjälpmedel. Utbildningen ska vara återkommande och ske i samarbete med brukarorganisationer.
- Brukarinflytandet ska stärkas exempelvis genom brukarenkäter kring kvaliteten.
- Möjligheten att överklaga kommunala hjälpmedelsbeslut ska utredas.
- En samordningsfunktion för hjälpmedel ska finnas. Samordnaren ska bistå såväl hjälpmedelsordinatörer som brukare med information och råd.
- Hjälpmedel som används i dagligt bruk ska repareras skyndsamt.

Tidpunkt: 2011 – 2012 Ansvarig: Vård- och omsorgsnämnden

Daglig verksamhet

- Daglig verksamhet med individuell utformning och olika alternativ ska erbjudas.
- Möjligheten att starta sociala kooperativ, t.ex. hundedagis, renovering av möbler och återvinning, som en länk mellan daglig verksamhet och reguljär arbetsmarknad ska utredas.

Tidpunkt: 2011 – 2012 Ansvariga: Vård- och omsorgsnämnden och Socialnämnden

"I mötet mellan idéer och handlingskraft skapas framtidens Lund. Här kan du vara dig själv och utvecklas tillsammans med andra"

"I Lund finns naturliga mötesplatser för en levande dialog med delaktighet och påverkan. Servicen är av god kvalitet, lättillgänglig och flexibel för att passa skiftande behov."(ur vision 2025)

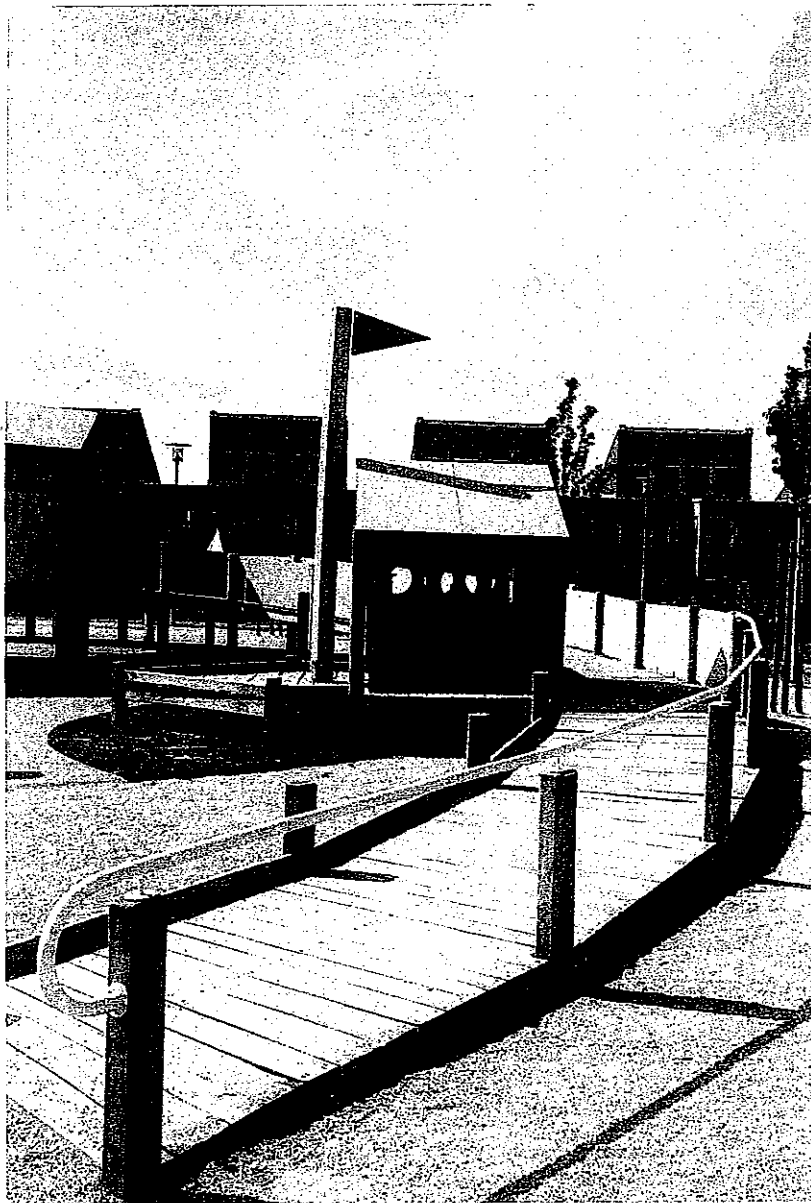

Bild: Snäckan - en lekplats för alla bakom Hugins väg på Linero

§ 7**Uppföljning av handikapplan 2006 – 2010 med handlingsplan för 2007 - 2008**

Dnr 691/99

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i sitt beslut den 18 maj 2006 om *Handikapplan 2006-2010, med handlingsplan för 2006-2008* fastställt att samtliga nämnder har ansvar för:

- o att handikapperspektivet genomsyrar verksamheten,
- o att verksamheten är tillgänglig före utgången av år 2010,
- o att bemötandet av funktionshindrade är tillfredsställande.

Det innebär att samtliga nämnder ska:

- o göra inventering av lokaler, verksamhet och information,
- o analysera och prioritera nödvändiga och önskvärda åtgärder,
- o årligen ange i internbudgeten vilka åtgärder man avser att vidta,
- o årligen följa upp åtgärderna i årsanalysen.

För att få en bild av vilka åtgärder som pågår ska nämnderna årligen redogöra för planerade och genomförda insatser till socialnämnden. Efter granskning av socialnämnden ska redogörelsen överlämnas till kommunstyrelsen för rapport till kommunfullmäktige om hur den fysiska tillgängligheten har ökat.

Beslutsunderlag

Socialnämndens beslut den 11 juni 2008, med tillhörande tjänsteskrivelse.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 15 december 2008.

Kommunstyrelsens beslut den 15 januari 2009, §10.

Anföranden

Tove Klette (fp), Erik Almqvist (sd), Margareta Dovsjö (s) och Mats Helmfrid (m) yttrar sig.

Kommunfullmäktiges beslut

att godkänna uppföljningen av handikapplan 2006- 2010 med handlingsplan för 2007-2008

att revidera handikapplanen och utarbeta en ny handlingsplan.

Beslutet expedieras till:

Samtliga nämnder

✓ Akten

P2 AD AM

